

SOLISTEN

Nummer 2

Maj Juni Juli 2014

94. årgang

**Indkaldelse til generalforsamling
- læs mere inde i bladet**

SOLISTEN

FORBUNDETS KONTOR:

Vesterbrogade 57, 1620 København V
 Åbningstid: torsdag kl. 10-13, Tlf. 33 25 05 51
 uden for kontorets åbningstid 30 59 05 51
 E-mail: mail@solistforbundet.dk
 www.solistforbundet.dk

BESTYRELSEN:

Chresten Speggers, Tove Hyldgaard,
 Annie Birgit Garde, Ove Mynderup,
 Flemming Leinert, Pia Gruwier, Lars Boye Jensen,
 Suppleanter: Susanne Breuning, Christian Steffensen

FORBUNDETS JURIDISKE KONSULENT:

Advokat Judy Jakobsen

REDAKTØR: Chresten Speggers

RUNDE FØDELSDAGE

Susan A. Olsen 50, den 27 april
 Jakob Christian Zethner 50, den 16 maj
 Klaus Schønning 60, den 1 juni
 Peter Jorde 50, den 13 juli
 Lene Maimu 70, den 24 juli
 John Martinus 75, den 27 juli
 Leif Kirkvåg 75, den 3 september
 Kirsten Siggaard 60, den 7 september
 Harry Arvidsen 60, den 4 oktober
 Preben Østerfelt 75, den 15 oktober
 Bente Zaber 70, den 16 oktober
 Joost Schelling 60, den 28 oktober
 Finn Krausmann 80, den 31 oktober
 Kirsten Vaupel 70, den 31 oktober

NYE MEDLEMMER

Rikke Buch Bendtsen, skuespiller/sanger
 Kristian Buhl-Mortensen, guitarist
 Regitze Desirée Glenthøj, skuespiller/
 sanger
 Anne Due Nørgård, operasanger
 Susan A. Olsen, skuespiller/foredragshol-
 der
 Andrea Pellegrini, operasanger
 Christine Pryn, violinist

HERMED INDKALDES TIL ORDINÆR GENERALFORSAMLING I DANSK SOLISTFORBUND

Torsdag den 22. maj kl. 16.00 i Restaurant
 Allegade 10 på Frederiksberg

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Fremlæggelse af årsregnskab til godkendelse
4. Fremlæggelse af budget til orientering
5. Forslag fra bestyrelsen
6. Forslag fra medlemmer
7. Valg af 3 bestyrelsesmedlemmer, der vælges for 2 år
 På valg er Tove Hyldgaard og Ove Mynderup (begge er villige til genvalg)
 Annie Birgit Garde ønsker ikke genvalg
8. Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen, der vælges for 1 år
 Christian Steffensen og Susanne Breuning er villige til genvalg, og opstiller begge til bestyrelsen.
 Som ny suppleant foreslår bestyrelsen Nis Hillgaard Pedersen
9. Valg af statsautoriseret revisor, der vælges for 1 år
10. Valg af 2 kritiske revisorer, der vælges for 1 år
11. Eventuelt

Forslag fra medlemmerne, jf. pkt. 6 på dagsordenen, skal være forbundet i hænde senest 14 dage før den ordinære generalforsamling for at kunne blive behandlet på denne.

Regnskabet for 2013 vil være at finde på forbundets hjemmeside 14 dage inden generalforsamlingen. Såfremt det ønskes tilsendt pr. post, kan man sende en e-mail

til mail@solistforbundet.dk eller ringe til 30 59 05 51 og lægge besked.

I forbindelse med generalforsamlingen uddeles *Louis Halberstadts Æreslegat*

Efter generalforsamlingen har bestyrelsen i år den glæde, at invitere alle de fremmødte til lidt smørrebrød, en øl eller et glas vin - og en forhåbentlig god og positiv snak med solist kollegerne. Tilmelding til generalforsamlingen sker ved at sende en e-mail til mail@solistforbundet.dk eller ringe til 30 59 05 51 og lægge besked.

Tilrejsende medlemmer fra Jylland får af forbundet refunderet et beløb der dækker standard togbilletten, ved forevisning af rejsehjemmel.

Der udloddes som altid 3 flasker vin blandt de fremmødte. Medbring også gerne et par eksemplarer af jeres egne CD indspilninger til ekstrapræmier.

Vi glæder os til at se rigtig mange af vore medlemmer den 22. maj kl. 16.00.

MINDEORD

Ved Laif Møller Lauridsen

Vores æresmedlem

violinisten Anker Buch er død

Anker Buch blev født 25 marts 1940 og sov stille ind i sit hjem den 1. april 2014, omgivet af sin nærmeste familie.

Anker fortalte ofte om sin barndom, når vi kørte til og fra Koncerter rundt omkring i landet. Her et lille indblik, skrevet af Anker, i et erindrings skrift der hedder: Drengen ved bækken.

Min far og mor og vi fem børn flyttede til Svenstrup i 1946. Min far, Niels Buch, født i Vejstrup ved Kolding i 1902, var pølsemester på Koopmanns Svineslagteri i Aalborg, men i 46 ønskede han at blive selvstændig og købte så en slagterforretning i Sven-

strup. Min far og mor var flittige mennesker, og hurtigt blev forretningen arbejdet op. Min far kørte 'kødtur' og besøgte om torsdagen 100 husstande i Voldsted og omegne, og om fredagen besøgte han 150 steder i Dall og Ferslev. I fyrrerne havde så godt som ingen folk hverken køleskab eller fryser, så der var meget at bestille for en slagter, der turde bide til bollen. Og det gjorde min far. Han var altid den første, som ventede på, at der blev lukket op på Nr. Sundby Svineslagteri kl. 6 om morgenen, når der skulle købes svin. Sommetider fik jeg lov at komme med, og kl. 5 vækkede min far mig med et klart: "Morgenstund har guld i mund, Anker!" Og på turen i bilen sang han og jeg næsten altid en af Weyses og Ingemanns morgensange. Jeg nød det dengang, men senere som voksen kan jeg rigtig se, hvor dejligt og sjældent den slags er.

Min far var meget musikalsk. Han spillede violin, ligesom hans far og bedstefar havde gjort det, så det var ganske naturligt, at jeg skulle spille violin også. Min farfar, Hans Anker Buch, f. 1850, købte i 1870 en violin i Flensborg. Den stod altid på skænken i vores fine stue, og den måtte vi børn ikke røre. Alligevel skulle jeg næsten hver dag hen og pille ved den, og endelig fik jeg en violin i julegave, da jeg var 8 år. Min far kunne dog ikke vente; han gav mig den 4 dage før juleaften! I løbet af de næste dage øvede jeg på mit dejlige instrument, som far havde købt hos violinbygger Rossmesl i Aalborg for 50 kr., og da juleaften kom, kunne jeg spille med på nogle af julesalmerne, som vi sang omkring træet.

Nu var det så heldigt, at koncertmesteren i Aalborg Byorkester netop boede i Svenstrup. Det var den navnkundige, fremragende pædagog Rolf Kjeldahl, som ved siden af sit arbejde med musikken havde en stor frugtplantage vest for byen. Det var jo et stort held, at jeg kunne få timer hos ham. Jeg har senere studeret hos vor tids

største violinpædagog i New York, men jeg har aldrig mødt en violinlærer, der som Kjeldahl kunne 'lege' med stykkerne og altid finde på noget nyt, som var interessant for en dreng i 8-10 års alderen. Min far var samtidig ret streng med, at øvelserne skulle passes. Skulle vi til Blokhus og bade søndag eftermiddag, ja, så skulle jeg øve færdig om formiddagen. Hvis jeg var nede ved åen for at sætte natsnøre til ålefiskeri og havde glemt alt om violinen, så kom far ofte og hentede mig. Jeg kan endnu se ham for mig i sin hvide, flagrende slagterkittel, når han råbte med meget kraftig stemme: 'Anker, du skal hjem og øve!' Så var det bare om at smide alle remedierne fra sig og løbe hjem. Far var ud af en militærfamilie, så der var ikke noget med at daske op til cyklen. Det skulle gå tjept, og jeg blev næsten altid mødt med et: 'Når jeg betaler fyreogtyve kroner om måneden, for at du kan gå hos Kjeldahl, så skal du dælendundremig også øve!'

Så Anker øvede og øvede så meget at han i 1956 begyndte at studere ved Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Studiet blev afsluttet i 1958, da han som attenårig fik en stilling som violinist ved Islands Symfoniorkester. Fra 1959 til 1964 studerede han på den internationalt anerkendte Juilliard School of Music i New York, USA, hvor han modtog undervisning af den berømte russiske professor Ivan Galamian. Her studerede han sammen med violinister som Pinchas Zukerman, Itzhak Perlman og Paul Rosenthal. Under sit studie havde han flere jobs og optrådte blandt andet i de dengang berømte 'Johnny Carson and Merve Griffin shows' på TV. I disse år blev han også medlem af American Variety Artists og deltog flere gange i showet 'around the world in 80 minutes', der blev arrangeret af hans manager Herman Rothenberg. Efter sin internationale debut som solist

ved en koncert i Town Hall i New York i 1964 besluttede han at bosætte sig i Danmark for at lade sin violinkarriere tage udgangspunkt herfra. Debuten i Town Hall blev imidlertid en så stor succes, at han måtte krydse Atlanten adskillige gange for at optræde i radio, tv og ved koncerter, ikke blot i USA, men også i resten af verden. Siden har han spillet mere end 7000 koncerter over hele verden, hvilket gør ham til en af Danmarks mest optrædende musikere. Efter sin hjemkomst til Danmark i 1964 modtog Anker Buch, som den første, Jakob Gades mindelegat. Siden har han modtaget flere andre priser og legater. I 2000 stiftede han i anledningen af sin 60 års fødselsdag sin egen pris: Anker Buch Prisen, som uddeles til særlige talenter eller støtter inden for den musiske verden. Vores daværende formand, for Dansk Solistforbund, Simon Rosenbaum, var en af modtagerne, Simon fik prisen for det kæmpe arbejde han havde gjort for danske solister.

Samtidig med sin solokarriere har Anker Buchs haft sin egen internationale sommerskole på Mors, hvor violinister i alle aldre og på alle niveauer har modtaget undervisning. Anker Buch har været initiativtageren og drivkraften for denne skole i 23 år. Skolen drives nu videre af nogle af Anker Buchs første elever.

I 1981 købte Anker Buch turistattraktionen Mønsted Kalkgruber og fandt indimellem sine mange koncerter tid til at drive stedet som årligt besøges af mange tusinde gæster. Samtidig har han indspillet cd'er, og afholdt særlige koncerter i gruberne 40 meter under jorden samt i Det gamle kalkværk, som ligger i forbindelse med kalkgruberne. Hele området er i dag fredet og drives af staten. Anker Buch afholdt mange koncerter på stedet, da det har en helt unik akustik. Siden salget af Mønsted Kalkgruber i 1995 helligede Anker Buch

sig sin violinkarriere, som fortsat førte ham rundt om i verden og i særdeleshed i Danmark til koncerter.

Jeg har haft den store glæde at spille med Anker Buch, siden Wandy Tworeks død i 1990. Heldigvis har jeg også indspillet plader og CD'er med dem begge.

CD'er med Anker: *Årtusindets sange gennem 4 årstider*. Og CD'en *Now and Then*.

I 2005 var Anker og jeg på en turné i Spanien, på den rejse kom jeg meget tæt på mennesket Anker Buch. Han var et meget varmt og følsomt menneske, som altid så det positive i livet, og var altid klar med en god vits. Da vi var i Spanien og havde talt engelsk de første par dage, sagde Anker, skal vi ikke finde et lokalt spisested så vi kan fyre nogle danske vitser af og få grinet, som sagt så gjort, vi fyrede "Brandere" af i næsten en time. Da vi så skulle afsted, var der en dame på omkring 80 år, der kiggede på os og sagde: *"Det var dejligt at høre nogle der mestrede det danske sprog"*.

Spanien 2005

For mig var det også dejligt at høre en der mestrede violinen. Vi spillede et meget bredt repertoire, for violin og guitar, der var altid en melodi eller to af Weyse.

Æret været Anker Buch's minde.

GILLELEJE MED UDSIGT ... TIL FREMTIDEN ... EN SNAK MED ANNIE BIRGIT GARDE

Det er mandag i påsken, og jeg er taget til Gilleleje og sidder i stadsestuen med udsigt over Kattegat hos Annie Birgit, der har indrettet sig så hyggeligt sammen med sin Ole i dette skønne gamle herskabelige hus.

Annie Birgit har taget en beslutning: Hun genopstiller ikke til bestyrelsen i Dansk Solistforbund.

Hvornår kom du ind i bestyrelsen, Annie Birgit?

Jeg mener, at det er 33 år siden, jeg blev opfordret til at indtræde i bestyrelsen. Det er mange år. Og når jeg har tilladt mig, at blive siddende så længe, er det selvfølgelig, fordi jeg har været aktiv hele tiden og også har været så heldig at blive genvalgt til bestyrelsen hvert andet år. Jeg har *slidt* et par formænd op, og været med til at puffe til dig, så du blev formand, og det sidste er jeg rigtig glad for. Jeg har selvfølgelig også været meget glad for at være med til at markere de runde dage i forbundet, 70, 75, 80 og 90-års jubilæer, hvor vi i flere tilfælde har været på scenen for at fortælle om forbundet og dets virke. Men nu synes jeg ikke, at jeg skal *slide* mere på bestyrelsen. Nu vil jeg gerne se på jer *en face* nede fra menigheden. Det er ikke nogen hemmelighed, at jeg har rundet de 80 år og selv om jeg stadig er aktiv, mener jeg, at det er på tide at lade yngre kræfter

træde til.

Hvem fik dig i sin tid ind i bestyrelsen?

Det gjorde kgl. operasanger Børge Gabrielsen, som var formand på det tidspunkt. Han ringede til mig og sagde, at han syntes man skulle have en skuespiller med i bestyrelsen. Jeg takkede naturligvis for opfordringen. Først i de senere år, hvor jeg også har virket som iscenesætter af revyer og kabareter, har jeg virkelig forstået, hvorfor det har betydet så meget for mig at sidde i bestyrelsen i så lang tid. At være med til at følge de unge, der kommer i forbundet, at være med til at inspirere dem til deres virke som solister og skubbe til nye initiativer og støtte dem økonomisk med vores legater. Det har været berigende for mig.

Jeg synes jo, at det at være solist er noget af det vanskeligste i vores branche. Instruktøren Sam Besekow, som jeg har været så heldig at blive iscenesat af nogle gange, sagde engang til mig: "Annie Birgit, hvis du har mulighed for det i din verden som skuespiller, så skal du takke ja til alt det, du kan få lov til inden for branchen. At optræde som solist med at synge kabareter eller revyviser, citere vers eller salmer eller holde foredrag og ikke begrænse dig selv til skuespillet. Det hele kan man lære af".

Jeg sang engang i Helsingør-revyn en vise, der hed: *Det er så svært at stå alene på en scene*. Det er sandheden. Medvirker du i et ensemble på teatret, så er der ligesom en virkelighed oppe på scenen, og du har dine kolleger at støtte dig til, men du er uden for den rigtige virkelighed. Når lyset i salen bliver tændt, så er forestillingen slut - og så er vi alle os selv igen.

Er man solist, så er ens partner eller medspiller publikum. Om der sidder 20 eller 400, skal man nå dem alle sammen. I atten år optrådte jeg i *Tivoli Bodega*, hvor jeg hver sommer sang viser. De klassiske gamle af bl.a. Poul Henningsen og Halfdan

Rasmussen. I dette lille, intime lokale var det så vigtigt at have publikum som sine allierede. Man må bestræbe sig på at tolke eller fortolke det, forfatteren gerne vil fortælle. Jeg kan godt lide at gå ind i stoffet/teksten og få publikum til at respondere. I de seneste 10-12 år har jeg virkelig dyrket det at være solist.

Ja, jeg har haft fornøjelsen af at opleve dig i et par af Mette Wingses kvindemonologer. Fortæl lidt om dem.

Senest var det *Skriverjomfruen*, men jeg har jo også spillet Renna Hauch (gift med forfatter Carsten Hauch), Sophie Brahe (Tycho Brahes søster) og Holger Drachmanns muse *Edith*. Og hver gang har det været forfatteren Mette Winge, der har skrevet monologen. Enten fordi hun havde en idé - eller fordi jeg selv opfordrede hende til at skrive om en kvindelig personlighed, der fængslede mig. Og det har været enormt spændende at få lov til. Der er jo ikke så mange roller til piger i min alder, og derfor har det været fantastisk at spille disse kvinder og være med til at formidle historien om deres liv og skæbne. Man er helt og aldeles overladt til sig selv som solist og kan gå ind i forfatterens ord og tolke underteksten og skabe sin figur. Så er det næsten som at blive vækket, når forestillingen er forbi. Man har været i en anden verden, fordi man er den kvinde, man spiller. Jeg fik også lov at spille Thit Jensen sammen med John Hahn-Petersen som Johannes V. Jensen. En forestilling om deres evige søskende-kamp med hinanden. Ved den lejlighed kom min kollega, skuespilleren Elin Reimer hen til mig en aften efter forestillingen og sagde: "Annie Birgit, du spillede ikke Thit Jensen, du var Thit Jensen". Det var mede!

Det, at jeg som skuespiller også er solist, har ført mig vidt omkring i verden. Jeg har i 1960'erne sunget for soldater i Ga-

za-sriben, på Cypren, på Færøerne og i Grønland. I 1977 var jeg Jordan rundt som solist. Jeg havde fået et stort legat fra Nationalbanken, og kontaktede *Scandinavian Society og People to People* om min drøm om at rejse ud med H.C. Andersen. De arrangerede turen for mig. Jeg optrådte på små scener både på dansk og engelsk i New Delhi, i Bangkok og Singapore og nåede Australien og senere USA. Jeg havde musik med hjemmefra, den var indspillet på DR, og så sang jeg danske sange og viser. På universitetet i Canberra havde jeg fortalt om og læst op af de danske digtere. Også Karen Blixen og Piet Hein, og bagefter blev jeg interviewet til en større avis. Næste dag stod der på forsiden: "A dream came true for this Danish actress" - og jeg kunne ikke komme ud ad hotellets dør for folk, der ville have min autograf. Jeg ledede stjerne. Det var sjovt.

Jeg blev ringet op fra den danske ambassade om at henvende mig til ambassadør Warberg, og han og hans kone inviterede mig til dansk middag. Vi fik karamelrand til dessert. Det var Warbergs livret. *Det er også min*, sagde jeg! Og så blev vi bonkammerater. Ambassadøren fortsatte: "Vi har lumske hensigter med dig, Annie Birgit. På onsdag er det HM Dronning Margrethes fødselsdag, og der kommer 100 danskere med deres respektive engelske og australske ægtefæller her i vores hjem. Tænk, hvis du kunne komme og fremsige et digt på dansk? Og naturligvis gjorde jeg det. Vi blev enige om H.C. Andersens *I Danmark er jeg født*. Det reciterede jeg først på dansk og derefter sidste vers på engelsk af hensyn til de engelsk-talende. Der blev helt stille i salen. Men pludselig løb en mand op imod mig, væltede alt og alle, greb mig om livet og svingede mig rundt, mens han med tårer i øjnene råbte: "Jeg viste sgu ikke, det danske sprog kunne være så kønt". Og så brød jublen løs, og

folk klappede, og pindemadderne fløjtede rundt i lokalet. Det var en tømremester, der ikke havde været i Danmark i over 20 år. Han blev fuldstændig rørt over H. C. Andersens digt. For mig var det en dyb, uforglemmelig oplevelse. Den bedste på hele min rejse. Måske fordi jeg med disse H.C. Andersen-ord opnåede at bevæge publikum og derved kom ind til kernen i det at optræde som solist.

Du har jo også en hylde, der hedder foredrag. Jeg har haft fornøjelsen at høre dig fortælle om Leonardo da Vinci. Hvornår begyndte du på det?

Det var teaterhistorikeren Klaus Neiiendam, som i 1968 var tilknyttet Teatermuseet på Det Gamle Hofteater. Han ringede til mig og sagde: "Vi skal have møde i *Heiberg Selskabet*, og den, der skulle holde foredrag, er blevet syg, så jeg vil spørge, om du kan træde til. Tænk over det, jeg ringer igen om en halv time". På det tidspunkt havde jeg aldrig holdt et foredrag, men jeg havde spillet 11 forskellige Heiberg-roller som f.eks. "Agnete" i Elverhøj, "Sophie" i Nei og "Emilies Hjertebanken" osv. Og så tænkte jeg, at hvis jeg nu kunne få en pianist med derind, så kunne jeg give smagsprøver på mange af rollerne samtidig med, at jeg fortalte om Heiberg'erne. Det vakte stor begejstring, og provst Ørsted inviterede mig efterfølgende til Holmens Kirke, hvor jeg læste op sammen med kgl. skuespiller Martin Hansen. Senere fik han mig også med ud at fortælle om guldalderdigterne. Det var sådan, det hele begyndte, og nu har jeg ca. 30 forskellige foredrag på repertoiret. Det er som at gå op til eksamen, når du møder publikum. De er aldrig ens. Man skal vinde dem hver eneste gang. Jeg beskæftiger mig med mange spændende personer og emner og er aldrig bange for at prøve kræfter med noget nyt. Jeg afslutter gerne mine fore-

drag med at spille eller læse et lille uddrag fra en af de forestillinger eller et af de digte af den forfatter, jeg fortæller om. Min erfaring er, at det fanger folk og giver dem lyst til selv at læse videre på egen hånd. Jeg elsker rollen som solist med publikum som mine gode medspillere.

Det var jo også til et af dine foredrag, at du mødte din mand Ole - ikke sandt?

Det var ved et tilfælde, det skete. Ole var kommet hjem fra USA, hvor han i mange år har arbejdet som gæsteprofessor. Han anede ikke, hvem jeg var. En af hans venner tog ham med over på *Pyramiden* - Kulturhuset i Gilleleje. De sad og drak en kop kaffe. Jeg skulle holde foredrag og ankom lidt for tidligt. Jeg blev så inviteret hen til deres bord, og her var der en plads ved siden af Ole. Han troede, jeg var en smart pige fra Gilleleje? Han havde aldrig set mig eller hørt om mig før. Men han blev der og overværede mit foredrag og skrev

efterfølgende breve til mig og ville mødes med mig igen. Og for at gøre en lang historie lidt kortere så har han hørt på mine foredrag lige siden. Nu er vi gift og nyder livet her i Gilleleje. Ole er søn af kgl. operasanger Immanuel Franksen, og Oles mor var cellist, så han har på mange måder altid levet tæt med kunsten. Han sagde så kærligt til mig en dag: "Jeg synes, jeg er kommet hjem igen". Han var med mig på biblioteket i Nivå forleden, hvor jeg fortalte om Tove Ditlevsen, og han bliver begejstret, når jeg har publikum med mig, men kan også komme med positiv kritik, og det gør mig både glad og klogere. Det er så vigtigt at have en, man kan stole på.

Det er måske også en af grundene til, at du stopper dit virke i bestyrelsen, fordi du vil give dig tid til at være sammen med din Ole, og dyrke tosomheden her i Gilleleje. Men hvordan ser kalenderen ud i fremtiden? Er den allerede fyldt op?

Jeg sagde til Ole i foråret: "Nu skal jeg tale om digterpræsten Kaj Munk den 2. maj. Så skal jeg holde fri, og så kan vi måske rejse lidt". Men jeg havde dårligt fået sagt det, før telefonen ringede med tre foredrag allerede i august. Jeg bliver ved, så længe nogen vil høre på mig, og jeg nyder at have Ole som min støtte.

Hvis du nu skulle give et godt råd til vore nye medlemmer, solister, der forhåbentlig har et langt og aktivt kommende virke foran sig.

Så vil jeg sige: Kast jer ud i det! Prøv det hele af! Kommer der nye udfordringer, så sig ja! Gå glade ind i det, I nu skal give, og fordyb jer i det! Kast boldene op og grib dem igen, og vær parat til at tage ved lære. Som Sam Besekow sagde til mig: "Prøv det af! Har du publikum med dig, er du en erfaring rigere i din fremtidige teatergerning!"

Annie Birgit Garde